

Afgjort den 23. februar 2023

Tidligere fortroligt aktstykke O af 15. februar 2023. Fortroligheden er ophævet ved ministerens skrivelse af 3. maj 2024.

184

Transportministeriet. København, den 15. februar 2023.

- a. Transportministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at totaludgiften for projektet ”Sporfornyelse af Slagelse-Korsør” forhøjes med 363,1 mio. kr. fra 268,4 mio. kr. (2023-priser) til 631,5 mio. kr. (2023-priser).

Merudgiften afholdes af de bevillinger, som opføres på finansloven for 2023 på § 28.63.05. Banedanmark – fornyelse og vedligeholdelse af jernbanenettet (*Anlægsbev.*).

Eksistensen af nærværende aktstykke er offentlig, mens indholdet af aktstykket er fortroligt af hensyn til statens forhandlingsposition i forbindelse med det resterende udbud i projektet. Fortroligheden vil blive ophævet efter kontraktindgåelse på alle projektets tre entrepriser, hvilket forventes i løbet af 1. halvår 2023. Transportministeriet orienterer Finansudvalget, når fortroligheden kan ophæves.

- b. *Baggrund*

Projektet ”Sporfornyelse Slagelse-Korsør” blev igangsat ved akt. 252 af 3. juni 2021 og har en bevilget totaludgift på 268,4 mio. kr. (2023-priser) inkl. 10 pct. i korrektionsreserve.

Projektet omfatter skinne- og svelleudveksling, ballastrensning og bundudskiftning samt fornyelse af fire sporskifter på strækningen Slagelse-Korsør. Alle sporskifter bliver forsynet med opgraderede sporskiftevarmelegemer.

Sporfornyelsen på strækningen og på Forlev station medfører afledte arbejder inden for afvanding, sikring og strøm.

Arbejderne i projektet er nødvendige for at sikre infrastrukturens tilstand, så det funktionsmæssigt, sikkerhedsmæssigt og trafikalt lever op til nuværende standarder for jernbanen. Uden gennemførelse af projektet vil der være en øget risiko for hastighedsnedsættelser eller spæringer samt stigende vedligeholdelsesomkostninger på strækningen.

Projektets reviderede tidsplan

Projektet var oprindeligt planlagt gennemført i 2022. Banedanmark besluttede i løbet af 2021 at ændre udførelsen til en toårig periode i 2022-23 af hensyn til overholdelse af de aftalte frister for at indmelde ønskede sporspærringer til operatører.

I februar 2022 var Banedanmark nødt til igen at udskyde projektet pga. manglende bud på udførelse af projektet, da entreprisen blev sendt i udbud. Forligskredsen bag Aftale om Infrastrukturplan 2035 af 28. juni 2021 blev d. 16. februar 2022 orienteret om denne udskydelse.

Nu planlægges projektet gennemført over to år i 2023 og 2024.

I efteråret/ultimo 2022 blev udbud af de tre entrepriser, som projektet er opdelt i, gennemført, og det kan konstateres, at der kun var to bydende på den første entreprise (skinne- og svelleudveksling, afvanding, broarbejder og andre arbejder i 2023), ingen bydende på den anden entreprise (primært ballast- og sporkassearbejder i 2024, der gennemføres med en højt specialiseret maskine, som der er få af i Europa) og én bydende på den tredje entreprise (sikrings- og kørestrømsarbejder i 2023 og 2024). På de to entrepriser, der modtog tilbud, er bedste og billigste tilbud samtidig højere end bygherreoverslaget og indebærer en fordyrelse af projektet i forhold til gældende projektbevilling.

På trods af fordyrelsen vurderes det hensigtsmæssigt at indgå endelig kontrakt på de to entrepriser, hvor der er modtaget tilbud, ud fra følgende overvejelser: 1) Banedanmark forventer ikke lavere priser i markedet på kort- og mellemlang sigt, 2) sammenhængen til andre projekter, og specifikt hensynet til koordineringen med andre planlagte fornyelsesprojekter på hovedstrækningen København-Fredericia, som strækningen Slagelse-Korsør er en del af, 3) den pågældende infrastrukturens tilstand, som ikke vurderes at kunne afvente, at fornyelsen udskydes, da dét med stor risiko vil resultere i væsentlige hastighedsnedsættelser og driftsmæssige risici såsom spærringer på denne vigtige hovedstrækning, og 4) merudgifter i størrelsesordenen 10 mio. kr. ved igen at udskyde/replanlægge projektet til fx efter 2030, hvis der *ikke* skrives under på entrepriserne.

Af hensyn til projektets tidsplan og for at undgå yderligere væsentlige merudgifter (til forcering af opstartsaktiviteter) er der aktuelt indgået aftale med entreprenørerne til det første og tredje udbud med forbehold for bevilgende myndigheders godkendelse, ligesom entreprenørerne efter aftale med Banedanmark har igangsat mindre opstartsaktiviteter.

Den anden entreprise angår arbejder, der først skal udføres i 2024, og vurderes derfor at kunne blive håndteret uden større betydning for projektets tidsplan.

Projektet forventes gennemført i følgende sporspærringer:

For 2023:

- Enkeltsporsspærringer fra d. 31/3-2023 til d. 2/6-2023
- Totalspærring fra d. 22/7-2023 til d. 31/7-2023.

For 2024:

- Enkeltsporsspærring fra d. 7/7-2024 til d. 13/7-2024.
- Totalspærring fra d. 13/7-2024 til d. 22/7-2024.
- Enkeltsporsspærringer fra d. 22/7-2024 til d. 26/8-2024.

For 2024 vil der sandsynligvis ske justeringer af ovenstående i forlængelse af de manglende tilbud på opgaven ved udbuddet i efteråret/ultimo 2022, idet der vil skulle ske mindre tilpasninger af udførelsen.

Merudgifter og finansiering

Projektets udgiftsprognose er blevet revurderet som følge af både de gentagne replanlægninger af projektet og i lyset af udbudsresultaterne i efteråret/ultimo 2022 som beskrevet ovenfor.

Behovet for at omprojektere med udgangspunkt i den nuværende tidsplan har medført merudgifter til replanlægning af projektet, idet både udførelsesrækkefølgen og udbuds- og entreprisestrategien blev ændret. Den nuværende tidsplan har ligeledes medført behov for en fornyet validering af sikringsarbejderne i projektet.

Også den foregående ændring (i 2021) af projektets tids- og udførelsesplan fra at blive udført i ét år til at have en to-årig hovedudførelse gav og har givet merudgifter, jf. også anlægsstatus for 2. halvår 2022. Merudgifterne forbundet hertil holdt sig inden for forelæggelsesgrænsen for fordyrede projekter, og blev således ikke forelagt Finansudvalget.

Endelig er udbudsresultaterne i de tre entrepriseudbud i efteråret/ultimo 2022 indarbejdet i projektets totalprognose. Totalprognosen tager således udgangspunkt i bedste/eneste tilbud for to af entrepriserne, mens der for den sidste entreprise er forudsat en fordyrelse med samme størrelsesorden som gennemsnittet af de to øvrige entrepriser.

Det er nødvendigt, at Finansudvalget behandler aktstykket mhp. endelig kontraktindgåelse snarest muligt og senest den 28. februar, idet den entreprenør, som skal udføre skinne- og svelleudveksling mv., efter denne dato ikke længere vil være forpligtet til at gennemføre projektet i henhold til de indgåede aftaler. En senere afklaring vil således potentielt kunne medføre, at eksisterende kontrakter må opsiges og projektet vil skulle genudbydes, hvilket bl.a. vil indebære, at de planlagte arbejder i 2023 ikke kan gennemføres inden for den forudsatte tidsplan.

Projektets opdaterede totalprognose er 631,5 mio. kr. (2023-priser) inkl. korrektionstillæg på 20 pct. af de resterende udgifter i projektet, hvilket er en overskridelse med 363,1 mio. kr. i forhold til den nuværende bevilgede totaludgift på 268,4 mio. kr.

Nedenstående tabel opsummerer merudgifterne:

Tabel 1. Overordnede årsager til merudgifterne siden oprindelige bevilling

	Mio. kr.
Basisoverslag akt. 252 af 3. juni 2021 (2021-priser)	227,3
Merudgifter til tværgående udgifter som følge af opdelingen i to-årig udførelse (medio 2021)	11,5
Merudgifter til tværgående udgifter som følge af omprojektering og replanlægning i forbindelse med udskydelse som følge af behovet for at genudbyde (primus 2022)	13,1
Øvrige ændringer i forbindelse med udskydelsen som følge af behovet for at genudbyde – bl.a. ny sikringsvalidering	4,9
Opdatering af enhedspriser som led i detailprojekteringen	10,4
Primært mindre ændringer i fysikken som led i detailprojekteringen	10,9
Effekt af udbudsresultat udbud 1 (2023-priser)	131,1
Effekt af (forventet) udbudsresultat udbud 2 (2023-priser)	111,8
Effekt af udbudsresultat udbud 3 (2023-priser)	12,4
Nyt basisoverslag (2023-priser)	533,4
Nyt korrektionstillæg (20 pct. af restudgifterne) (2023-priser)	98,7
Ny totalprognose (2023-priser)	631,5
Gældende projektbevilling på finansloven for 2023 (2023-priser)	268,4

<i>Heraf 10 pct. korrektionstillæg (2023-priser)</i>	<i>24,4</i>
Merudgifter i alt	363,1

Merudgifterne afholdes inden for den eksisterende bevilling på § 28.63.05. Banedanmark – fornyelse og vedligeholdelse af jernbanenettet (*Anlægsbev.*), som opføres på finansloven for 2023, idet andre forudsatte arbejder alt andet lige udskydes eller undlades. Den konkrete konsekvens af denne fordyrelse vil – sammen med fremtidige forventede fordyrelser af andre projekter og aktiviteter som følge af den nuværende situation med ekstraordinære prisstigninger og begrænset entreprenørkapacitet – blive indtænkt i Banedanmarks samlede planlægning af fornyelses- og vedligeholdelsesaktiviteterne.

Risikovurdering

I praksis knytter projektets største usikkerhed sig til kontraktsummen for den ene tilbageværende entreprise i lyset af den nuværende markedssituation og de nuværende ekstraordinære prisstigninger.

Til imødegåelse af projektets økonomiske risici, herunder i udførelsesfasen, indgår der, jf. ovenfor, et korrektionstillæg på 20 pct. af de resterende udgifter i projektet. Banedanmark afsætter normalt et korrektionstillæg på 10 pct. til denne type projekter, men Banedanmarks aktuelle erfaringer viser større økonomiske risici end normalt, dels som følge af effekterne på priser og forsyningssikkerhed af krigen i Ukraine, dels som følge af den aktuelle markedssituation, hvor der opleves få bydere på Banedanmarks opgaver. Der er afsat midler til claims/ekstraarbejder i de tre entrepriser. Endelig er der for projektets anden entreprise en udgiftsprognose, der forudsætter et tilsvarende udbudsresultat som for de to øvrige entrepriser.

- c. Aktstykket forelægges Finansudvalget under henvisning til Banedanmarks særlige bevillingsbestemelse på finansloven, § 28.63. Banedanmark, hvoraf det fremgår, at der skal ske en forelæggelse af en projektændring, hvis totaludgiften øges med mere end 10 pct. – dog mindst 10,0 mio. kr.

Aktstykket forelægges nu af hensyn til projektets tidsplan, hvor der for to entrepriser er underskrevet kontrakter med forbehold for de bevilgende myndigheders godkendelse.

- e. Under henvisning til ovenstående anmodes om Finansudvalgets tilslutning til, at totaludgiften for projektet ”Sporfornyelse af Slagelse-Korsør” forhøjes med 363,1 mio. kr. fra 268,4 mio. kr. (2023-priser) til 631,5 mio. kr. (2023-priser). Merudgiften afholdes af de bevillinger, som opføres på den kommende finanslov for 2023 på § 28.63.05. Banedanmark – fornyelse og vedligeholdelse af jernbanenettet (*Anlægsbev.*).

Endvidere optages på forslag til lov om tillægsbevilling for 2023 et anlægsskema for det samlede projekt. Såfremt aktstykkets fortrolighed endnu ikke er ophævet inden udarbejdelsen af forslag til lov om tillægsbevilling for 2023, optages i stedet anlægsskema for projektet på førstkommende bevillingslov efter hævelse af aktstykkets fortrolighed.

f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 15. februar 2023

THOMAS DANIELSEN

/ Thomas Jørgensen

Til Finansudvalget.

Tiltrådt af Finansudvalget den 23-02-2023